

Broj: 09-332/23-7386/2
Podgorica, 13.10.2023. godine

ZOU TAJČUN DOO

BAR

Ul. Vladimira Rolovića br.12

Aktom broj: 09-332/23-7386/1 od 26.09.2023.godine, Direktoratu Glavnog državnog arhitekta i razvoj arhitekture ovog ministarstva – Glavnom Državnom arhitekti, obratio se ZOU TAJČUN d.o.o. Bar, za davanje saglasnosti na idejno rješenje objekta mješovite namjene - stanovanje i smještaj turista -hotel na dijelu UP A2-UP4, u zahvatu DUP-a "Topolica IV", koji obuhvata kat. parcele 5843/2, 5843/1, 5840/1, 5846/5 KO Novi Bar, Opština Bar, projektovano od strane „Cont-Ing“ d.o.o. Podgorica, ovjereno elektronskim potpisom dana 26.09.2023.godine 07:58:33 + 02'00'.

Članom 60 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“ broj 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), propisano je da kad podnesak sadrži neki formalni nedostatak zbog kojeg se po njemu nije moglo postupiti ili ako je podnesak nerazumljiv ili nepotpun, ovlašćeno službeno lice će odmah, a najkasnije u roku od 3 dana od dana prijema podneska, zahtijevati od stranke da nedostake otkloni i odrediti joj rok u kojem je dužna da to učini.

Članom 87 stav 4 tačka 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore“ broj 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20 i 86/22), utvrđena su ovlašćenja Glavnog državnog arhitekta a naročito da daje saglasnost na idejno rješenje arhitektonskog projekta zgrade, trga, skvera, šetališta ili gradskog parka u pogledu usaglašenosti sa smjernicama za oblikovanje i materijalizaciju iz člana 55 stav 2 tačka 3 i stav 3 ovog zakona i osnovnim urbanističkim parametrima (indeks izgrađenosti, indeks zauzetosti, bruto razvijena građevinska površina, spratnost odnosno visina objekta i odnos prema građevinskoj liniji).

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju idejnog rješenje i predmetni planski dokument, ovaj Direktorat zaključuje sledeće:

Potrebno je dostaviti Izjavu licencirane geodetske organizacije preko kojih katastarskih / urbanističkih parcela, odnosno sa koje javne saobraćajnice je obezbijeđen prilaz lokaciji i objektu i u čijem vlasništvu su iste kao i **spisak svih katastarskih parcela novog stanja koje čine predmetnu urbanističku parcelu i dijela na kojoj je planirana izgradnja objekta, sa pripadajućim površinama i upisanim vlasništvom.**

Neophodno je u svim djelovima tehničke dokumentacije dati podatak o kategorizaciji hotela i projekat uskladiti sa *Pravilnikom o vrstama, minimalno - tehničkim uslovima i kategorizaciji ugostiteljskih objekata* ("Sl. List CG", br. 36/18).

Takođe, potrebno je ispraviti podatke u Izjavi projektanta i iste uskladiti sa podacima iz tehničke dokumentacije, koji se odnose na zadate i ostvarene parametre.

Planskim dokumentom je propisano da je potrebno pridržavati se *Pravilnika o tehničkim zahtjevima za zaštitu garaža za putničke automobile od požara i eksplozija* ("Sl. List CG", broj 9/2012) prilikom projektovanja i izgradnje garaža, te da je rampe za ulazak u garažu ispod objekta potrebno projektovati sa podužnim nagibom za otvorene maksimalno 12%, a za pokrivene maksimalno 15%. Širina rampe po voznoj traci je 2.75m. Osim toga, članom 114 *Pravilnika* propisano je da parking mjesto koje sa jedne podužne strane ima stub, zid ili drugi vertikalni građevinski element, ogradu ili opremu proširuje se za 0,3 do 0,6m zavisno od oblika i položaja građevinskog elementa. Minimalna širina komunikacije za pristup do parking mjesta pod uglom 90° je 5,50m. Za parelno parkiranje, dimenzija parking mjesta je 2.00 x 5.50m, a širina kolovoza prilazne saobraćajnice 3.50m. Potrebno je uskladiti idejno rješenje sa gore navedenim uslovima, te na grafičkim priložima iskotirati dimenzije parking mjesta, pristupne rampe, kao i dimenzije komunikacija za pristup do parking mjesta kako bi se moglo jasno utvrditi da li su ispoštovani uslovi propisani *Pravilnikom*. Osim toga, potrebno je preispitati pozicije parking mjesta 3, 4, 5, 6, 18, 19, 35, 36, 37, 38 i 39, s obzirom da istim nije obezbijeđen odgovarajući prilaz.

Uvidom u dostavljeno idejno rješenje, utvrđeno je da je na etažama planirano stepenište bez mogućnosti prirodnog provjetravanja. S obzirom da se radi o objektu kolektivnog stanovanja, potrebno je predvidjeti stepeništa sa prirodnim osvjetljenjem, čime se smanjuje rizik i povećava sigurnost korisnika prilikom požara i drugih nepogoda. Osim toga, stepenište nije moguće projektovati kao ratifikovano, neophodno je projektovati međupodest, sve u skladu sa pravilima struke.

Tehničkom dokumentacijom obezbijediti prilaz i upotrebu objekta licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 *Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagošavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom* ("Sl. List Crne Gore" broj 48/13 i 44/15).

Posebnu pažnju posvetiti uređenju otvorenih površina, uz nastojanje da se nadgrade i afirmišu osnovne karakteristike lokacije. Otvorene površine predstavljaju sve prostore koji su površinski uređeni kao slobodne parterne površine (popločane, ozelenjene površine) a koje su nastale u okviru bloka ili parcele:

- direktno na zemlji, kao uređenje terena;
- iznad podrumskih prostorija (ispod kojih su smještene garaže), koje dobijaju adekvatnu namjenu uz adekvatno uređenje i ozelenjavanje;
- iznad suterenskog prostora kao dvorište, koje se takođe uređuje i ozelenjava;
- iznad prizemne etaže, ako je veće površine, namijenjene za zajedničke aktivnosti i ako je bogato uređeno i ozelenjeno;
- eventualno iznad krovnih ravnih površina ako su dostupne, sa dopunskim sadržajima.

Uređenje otvorenih površina prilagoditi namjeni objekata, ambijentu i klimatskim uslovima. Različitom obradom izdiferencirati namjensku podjelu partera, sa ciljem da se obezbijedi spontano korišćenje i prijatan doživljaj u prostoru, ostvarujuću, kroz usklađivanje elemenata parterne obrade, oblikovno, a po potrebi i funkcionalno, povezivanje sa parternim cjelinama susjednih objekata.

Zastupljenost i obradu zelenih površina realizovati u skladu sa uslovima i smjernicama iz odgovarajućeg priloga plana (pejzažna arhitektura) i urbanističko tehničkim uslovima, koji propisuju da procenat uređenih zelenih površina mora biti najmanje 20%. Podatke o procentu zelenih i slobodnih površina na parceli, kao i legendu materijala završne obrade je potrebno navesti u tehničkom opisu i na gradičkim priložima.

Dalje, prilikom oblikovanja objekta treba voditi računa o jednostavnosti proporcije i forme. Kroz urbanističku postavku je potrebno definisati volumen i formu objekta, a naknadno kroz dalju razradu definisati namjenu, opnu i fasadu objekta. **S obzirom da se radi o objektu mješovite namjene, te da je predloženo rješenje u smislu volumetrije nedovoljno tretirano u odnosu na različite funkcije u okviru objekta, potrebno je oblikovanje uskladiti sa namjenom i sadržajem, tako da svaka namjena u okviru objekta ima prepoznatljivost i arhitektonski izraz adekvatan funkciji, uz obavezu da se ostvari vizuelno jedinstvo cjelovitog projektnog rješenja, a sve u skladu sa ambijentom lokacije.**

Likovno i oblikovno rješenje objekta mora da slijedi klimatske karakteristike područja i da svojim izrazom doprinosi opštoj slici i doživljaju uređenog turističkog mjesta. Obrada fasada mora biti izvedena od odgovarajućih materijala, a kolorit objekta usklađen sa njegovom funkcijom, okolinom, građevinskim nasljeđem i klimatskim uslovima. U skladu sa tim, potrebno je preispitati kolorit fasada, što se posebno odnosi na upotrebu crnog mermera i demit fasade u tamno sivoj boji (RAL 9016), koja nije adekvatna namjeni predmetnog objekta kao ni klimatskim karakteristikama područja Opštine Bar.

Prije izrade tehničke dokumentacije shodno članu 7 *Zakona o geološkim istraživanjima* ("Sl. List RCG" broj 28/93, 27/94, 42/9) i ("Sl. List CG" br. 26/07, 28/11) potrebno je izraditi Projekat geoloških istraživanja tla za predmetnu lokaciju i Elaborat o rezultatima izvršenih geoloških istraživanja.

Osim navedenog upućujemo na sljedeće tehničke nedostatke:

Svu potrebnu tehničku dokumentaciju, projektni zadatak i tehnički opis, je potrebno uredno potpisati i ovjeriti od strane projektanta i investitora.

U skladu sa članom 10 *Pravilnika o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta* ("Sl. List Crne Gore", br. 44/18 I 43/19), kada se radi idejno rješenje tekstualna dokumentacija idejnog rješenja sadrži tehnički opis projektovanog objekta sa navođenjem potrebnih komunalnih kapaciteta, sa posebnim osvrtom na oblikovanje i materijalizaciju kao i obradu površina elemenata omotača (fasada i krovova), elemenata okvira stolarije/bravarije i dodatnih fasadnih elemenata (balkonskih ograda, brisoleja i elemenata dekora), kao i materijalizaciju i obradu površina u okviru uređenja terena, sa tabelom/legendom svih završnih obrada površina, njihovim površinama na terenu, potpisana od strane glavnog inženjera. **Precizno navesti završne materijale sa bojom prema RAL karti kao i procenat zelenila i procenat popločanja na parceli.**

Svi grafički prilozi treba da sadrže: orijentaciju, razmjernik i legendu površina. Sve grafičke priloge, uključujući 3d prikaze, dostaviti potpisane od strane ovlašćenog inženjera na Obrascu 6 u skladu sa *Pravilnikom o načinu izrade i sadržini tehničke dokumentacije za građenje objekta* ("Službeni list Crne Gore", br. 044/18, 043/19).

Šira situacija planiranog stanja (šira lokacija sa prikazom novoprojektovanog objekta i postojećih objekata) u prilagođenoj razmjeri. Širu situaciju je potrebno opisati podacima koji se odnose na lokaciju objekta. **Šira situacija planiranog stanja treba da bude**

preklopljena sa ortofoto snimkom, da sadrži udaljenosti planiranog objekta od susjednih parcela i susjednih objekata, i njihovu spratnost. Na širem situacionom planu je potrebno prikazati cijelu urbanističku parcelu (i kada se gradi na dijelu), te tabelarno prikazati kapacitete za preostali dio urbanističke parcele, položaj regulacione i građevinske linije, kao i granice katastarskih parcela. Potrebno je opisati apsolutnu kotu koja odgovara relativnoj koti objekta. Osim toga je neophodno pravilno definisati nazive svih grafičkih priloga.

Uža situacija treba da bude prikazana sa ucrtanim objektima u neposrednom okruženju **sa svim relevantnim visinskim kotama** (apsolutnim i relativnim) objekta, što se posebno odnosi na denivelacije na parteru (ulaz u garažu), krovnih ravni (terasa, vijenac, sljeme), terena (saobraćajnice, trotoari, staze i sl.), kotama udaljenja objekta od objekata u neposrednom okruženju, kao i ucrtanom saobraćajnicom po DUP-u.

Potrebno je dostaviti prilog *Situacija sa idejnim rješenjem uređenja terena* koji treba da sadrži kompletan obuhvat sa legendom/tabelom materijala završne obrade površina partera. U okviru legende/tabele egzaktno navesti sve površine i njihov procenat. Na prilogu prikazati osnovu koja je u direktnom kontaktu sa terenom.

U cilju sagledavanja uklopljenosti objekta u zatečeno prirodno i izgrađeno okruženje, neophodno je dostaviti 3d prikaze objekta inkorporirane u šire realno okruženje iz gornjeg rakusa iz više pozicija sa pripadajućim uređenjem terena, tako da nijedan dio objekta, sa pripadajućim dijelom uređenja terena, ne ostane neprikazan.

Shodno navedenom, a u smislu člana 60 stav 2 Zakona o upravnom postupku u smislu ovako utvrđenog činjeničnog stanja, neophodno je da se dostavi tražena dopuna radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, a ovo u roku od 8 (osam) dana od dana prijema ovog obavještenja.

Ukoliko u ostavljenom roku ne postupite po predmetnom obavještenju Vaš zahtjev biće odbijen rješenjem.

GLAVNI DRŽAVNI ARHITEKTA

Vladan Stevović, M.Arch.